

Dan maternjeg jezika 21.februar

Ja mogu pisati književnost na onom jeziku na kojem sam prvi put oslovio majku. Na jeziku na kojem psujem dobro, na kojem bih se mogao igrati sa djetetom, tepati, šaliti se, na onom jeziku na kojem pamtim moje djetinje strahove. Na onom jeziku na kojem sam upoznao vodu, vjetar, jabuku... U jeziku je sadržano naše racionalno biće.

Dževad Karahasan

Aktiv jezika JU Gimnazija Živinice

FEBRUAR, 2024.GODINE

Matija Divković (Jelaške kod Vareša, 1563 – Olovo, 1631) bio je bosanskohercegovački pisac, franjevački svećenik, koji ima historijsku zaslugu kao utemeljitelj bosanskohercegovačke književnosti. Glavna djela su mu vjersko poučni spisi na narodnom jeziku (kojeg on naziva slovinski, ilirski ili bosanski), pisani na bosančici (Besjede, Mletci /1616/, Nauk krstjanski /1616/). Pored njegovog najpoznatijeg djela Nauka krstjanskog Divković je napisao Sto čudesa aliti zlamenja blažene i slavne Bogorodice Divice Marije (Venecija 1611) i Besjede svrhu evanđelja nediljni jeh .Pisao je osebnim istočnobosanskim, šćakavsko-ijekavskim narječjem protakanim ikavizmima.

Franjevačka književnost

U svijetu se 21. februara obilježava Međunarodni dan maternjeg jezika, koji je UNESCO odredio kao dan kada se veća pažnja posvećuje pitanjima njegovanja jezičke i kulturne različitosti.

Od 2000. godine u svijetu se, u skladu sa zaključkom UNESCO-a, obilježava 21. februar kao Dan maternjeg jezika, koji je dio kulturnog identiteta naroda, tačka prepoznavanja, različitosti, ali i tolerancije i razumijevanja. Briga o maternjem jeziku je način dokazivanja svijesti o vlastitom identitetu, ali i veoma osjetljivo mjesto tolerancije prema drugom i drugačijem.

Fratri iz reda Sv.Franje dali su značajan doprinos razvoju pismenosti i književnosti u Bosni i Hercegovini. Tokom XVII stoljeća Franjevci su sve češće pisali na maternjem jeziku- Svoje knjige su stavljali u službu naroda. Bosanski franjevci su pisali bosanskim jezikom/ štokavskim dijalektom, bosančicom ili latinicom.

Među franjevcima koji su pisali narodnim jezikom posebno su popularni bili ljetopisi. Među njima najznačajniji su Ljetopis fra Nikole Lašvanina i Hronika franjevačkog samostana u Fojnici.

